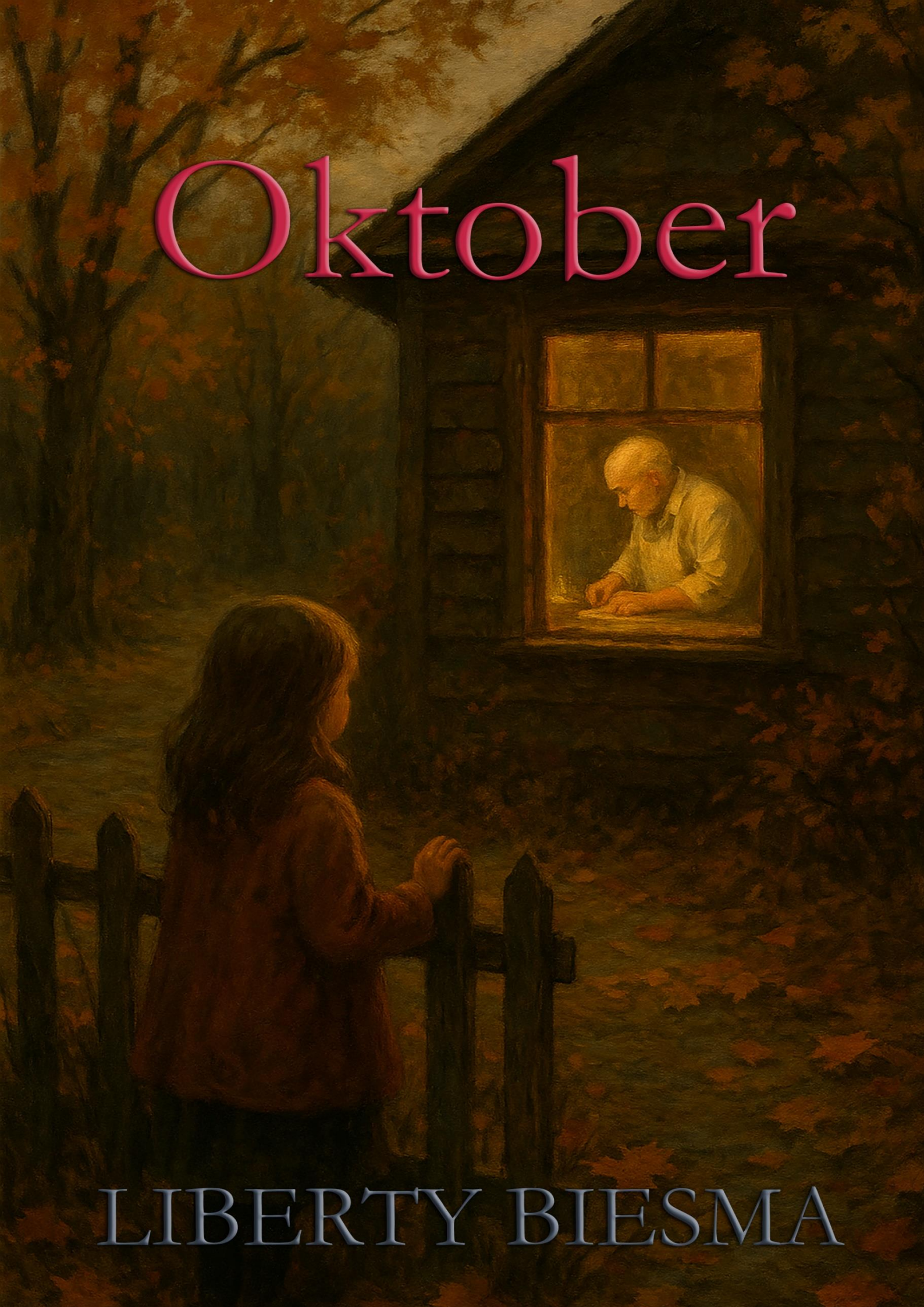

Oktober

A painting in a soft, painterly style. In the foreground, a young girl with long, dark hair, wearing a brown coat, stands with her back to the viewer, leaning on a dark wooden picket fence. She is looking towards a small, dark wooden building. A window in the building is brightly lit from within, showing an elderly man with white hair, wearing a light-colored shirt, sitting at a desk and writing with a quill. The scene is set in autumn, with many brown and orange leaves scattered on the ground and some leaves visible on the trees in the background. The overall mood is quiet and contemplative.

LIBERTY BIESMA

Oktober

“Sommige herinneringen ruiken naar rook, suiker... en schuld.”

Liberty Biesma

Ze zeiden dat hij ze zelf maakte – de vingerkootjes. Witte, knokige snoepjes met een glans als geglaazuurd porselein. Niemand wist hoe. Niemand vroeg het ook. In ons dorp hoefde je niet alles te weten, zolang je het maar fluisterde.

Ik herinner me de geur van zijn huis: een mengeling van kaneel, rook en oud papier. In de herfst, als de wind het blad tegen de stoepen duwde, zagen we hem soms door het keukenraam. Zijn handen bewogen traag, ritmisch, maar niet helemaal zeker. Ze beefden een beetje, alsof hij vocht met iets dat binnenin hem sidderde. Soms dacht ik dat hij muziek maakte – zijn vingers dansten met een haast tedere precisie boven het marmeren werkblad.

De moeders trokken hun kinderen bij de arm als ze te dicht bij zijn hek kwamen. ‘Die man... blijf daar weg.’ Maar niemand kon uitleggen waarom. Er was nooit iets gebeurd. Alleen verhalen die zichzelf voedden met stilte. Bij de bakker hoorde je fluisteren dat hij ooit chirurg was geweest. De slager beweerde dat hij in zijn kelder experimenteerde met suiker en bot. De oude dominee zei dat sommige mensen gewoon te dicht bij God waren gekomen en daar nooit helemaal van terugkeerden.

Op een avond, ik was negen misschien, liep ik langs zijn huis. De lucht rook naar pompoen. Hij stond buiten, met een schaal in zijn handen.

‘Wil je proeven?’ vroeg hij.

De snoepjes lagen er als kleine botjes bij. Licht, glanzend, huiveringwekkend precies. Ik stak mijn hand uit. Zijn vingers raakten de mijne, koel maar zacht.

‘Het geheim,’ zei hij, ‘zit niet in de suiker. Het zit in het wachten.’

Ik beet. De buitenkant brak als een dun vlies, daaronder iets zachts, warm bijna. Het smaakte naar amandel en angst.

Hij glimlachte, een beetje schokkerig, zijn hand trillend naast de schaal.

De jaren gingen voorbij. Hij verdween. Sommigen zeiden dat hij gestorven was, anderen dat hij gewoon was opgehouden met bestaan. Zijn huis raakte overwoekerd; het hek kraakte als iemand erlangs liep.

Pas veel later hoorde ik dat hij de ziekte van Parkinson had gehad.

Nu, in het dorpsmuseum, ligt één van zijn kootjes onder glas. Een witte herinnering. De kinderen durven het niet aan te raken.

Ik wel.

Mijn vinger rust even tegen het glas. Er trekt een flard van geur voorbij – vanille, rook.

Misschien was hij een kindervriend. Misschien een beul.

Of gewoon iemand die te veel liefde in zijn recepten stopte.

In het glas zie ik mijn gezicht weerspiegeld, bleek en glimlachend.

En even lijkt het of ik zijn handen herken.